

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Oryx.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

xime commemorando manifestat. Quod vero Junioni Capras immolare primus Hercules institue- rit, id ea de causa factum, quod alterius hostiæ sibi facta copia non fuerit, cum ei Deæ sacrificare vel- let, propterea quod sibi adversus Hippocoonta pugnanti adversa non esset, quæ res tangitur à Pausania libro 3. At Lacedæmonii Dianæ cognomento Corythalia sacrum in agris facientes, non nisi Caprarum carnes in opsonium adhibebant, neque aliud animal præter id hujusmodi sacris im- molari fas erat. Apud Xenophontem legas, Athenienses, quo tempore Persæ cum ingentibus co- piis Athenas deleturi in eorum fines invaserant, Dianæ votum fecisse, tot ille se Capras immolatu- ros, quot hostes occidissent.

ADULTERÆ CONJUGIS MARITUS. CAP. XIII.

Sumptum videtur ex Odys. lib. 1.

NEque illud inventum adeo novum est, ut nullam sapiat antiquitatem, quod hodie vulgo Ca- prum eum appellamus, qui conjugem habeat adulteram: erat enim & hoc apud veteres hiero- glyphicum, atque illud insuper adagium ferebatur in spurios, si de patre quispiam quaritaret, ut *μῆτις ὡς αἰεῖ*, responderent *Matris quippe, uti Capra, itidem*, utpote qui de patre incertum ferret, propterea quod Capellis nullum ducem pastores constituunt, ait Aristot. veluti suos Oribus Arie- tes, suos Bubus Tauros, & ita plerisque aliis. Caprarum siquidem natura instabilis, lubrica, atq; mo- bilis admodum est, quare Hædus in Caprilibus à matre tantum dignosci potest. Merito itaque vir, de cujus liberis uxor tantum possit inter noscere, Hircus appellatur, & *ἰεργυλῶμιως* per Hircum fi- gurabatur. Nam & Catullus in hanc sententiam, *Putere ceteros Hircos*, dixit. Quod vero sunt non illiterati viri, qui diciturum inde sumptum putant, quod Hirci suas femellas iniri facile patiuntur, etiam si coram spectaverint, ut quem notat Juvenalis cum dixit:

Doctus & ad calices vigilanti stertere naso:

aliter traditum ab Aliano legimus, qui sentire Hircos rivalitatis affectum testatur exemplo Gra- this pastoris Calabri cujus dormientis cerebrum Caper cornibus in eum incitatis eliserit, propterea quod deprehensus esset ab eo cum Capella quam amabat Venerea copula misceri: de quo Probus Georgicæ primo, sed, uti dictum fuit, copiosius Alianus. Rusticum enim & imperitum id genus hominum hac plurimum nequitia famosum invenias, unde jocus apud Theocritum:

Ἀπόλλων ὄνκ' ἐσορῆ τὰς μηκῆδας, οἷα Καπὼν, Apollus inscendi videat si quando Capellas, *τὰς δὲ Φηλιμῶν, ὅτι ἐ τράγ' αὐτὸς ἔγενεθ.* Liquitur obitu, quod non Caper ipse creatur,

Beccum so- cabili anti- qui etymon.

Quod vero vulgo Beccum ejusmodi notæ hominem appellant, quippe cui conjunx sit adultera, at- que etiamnum animal hoc ita vocitent, antiquissimam esse dictionem, in Græcorum habetur com- mentariis. Apud historicos enim legere est: Psalmetichum Ægypti Regem Phrygiorum antiquita- tem, de qua magna inter Phrygas & Ægyptios contentio fuerat, in Ægyptiacis pueris humano om- ni consortio inhibito educatis, eo argumento deprehendisse, quod ex suaapte Bec pronunciarent, quæ vox proprie Caprarum & Hircorum est, eoque vocabulo Phryges panem appellarent. Rostrum vero avium plerisque nunc Italiæ locis, olim vero tota Gallia Beccum nuncupabatur, & beccare passim pro mordere decerpere dicitur. Quasi vero fuerint primitus homines à Capris enutriti, naturaq; ipsa vocem enunciare docuerit, quæ ad alimoniam magis necessaria videretur, id honoris Phrygibus adjudicatum, ut antiquissimi omnium haberentur. Quaque ratione balantes Oves, & latrantes Canes appellamus, eadem illi beccos Hircos vocavere.

DE ORYGE. CAP. XIV.

Observatio Mathematica Ægyptiorum de Oryge.

INter minores Ægyptiis greges Oryx est, quem nonnulli Caprarum adscribunt generi. Hunc lex omnibus animalibus solum adverso pilo esse authores tradunt.

MATHEMATICUS. CAP. XV.

PER hoc animal pictum aut sculptum, Mathematicum hominem hieroglyphicè intelligebant: siquidem Ægyptii, cum Sothen astrum illud suum, quam nos Caniculam appellamus, magno cultu

